

Stadsecoloog 0183

Betreft: QuickScan notitie agrarisch perceel Parallelweg Hardinxveld-Giessendam 12-06-2023

Aanleiding

Op verzoek van de heer C. Monshouwer heb ik 04-04-2023 een veldbezoek gebracht aan het oude agrarische perceel aan de Parallelweg Hardinxveld-Giessendam. Dit om een zgn. flora- en fauna quickscan uit te voeren welke benodigd is voor een bestemmingsplanwijziging voor het plegen van nieuwbouw van een tweetal woningen.

Fig 1) Plangebied aan de zuidzijde van de Parallelweg te Hardinxveld-Giessendam

Omschrijving plangebied

Dit agrarisch perceel is gelegen aan de zuidkant van de Parallelweg en is omzoomd door watergangen. Op dit perceel bevindt zich aan oostzijde een knotwilgrij, en in midden van dit perceel loopt in de lengterichting een oude verlande watergang met in het midden een aftakking richting de oostelijke watergang. Aan de oude oever staan een aantal bomen op leeftijd die sporen van oude en nieuwe spechtholen bevatten, ook zijn er duidelijke sporen van houtrot in deze bomen waar te nemen die vermoedelijk veroorzaakt zijn door watermerkziekte. In de oude spechtholen of houtrottingsplekken broeden ongeveer 3 tot 5 broedpaar spreeuwen. Aan de westzijde achter op het perceel aan de oever staat nog een solitaire oude boom. Op het perceel loopt op het moment een klein aantal schapen voor beweiding.

Stadsecoloog 0183

Planvorming

Aanvankelijk was het voornemen om de oude verlande watergang in zijn geheel te vergraven om het perceel in tweeën te splitsen. Voor de uitvoering van dit plan dienden de oude bomen langs de oude oever geruimd te worden. Na het veldbezoek in gezamenlijk overleg met opdrachtgever, is nadrukkelijk besloten om de oude bomen te behouden, deze oude bomen gaan dus *niet geruimd worden*.

Amfibieën

Het moerassige achterste gedeelte van de verlande watergang is in potentie geschikt als voortplantingsplaats voor diverse soorten algemene soorten zoals o.a. padden en bruine kikkers. Daarnaast kunnen ook strikt beschermde soorten amfibieën volgens de Wet Natuurbescherming zich voortplanten in het moerassige gedeelte. Zo zijn bijvoorbeeld op plusminus 700 meter afstand van dit perceel in het verleden een aantal waarnemingen gedaan van de zeer zeldzame kamsalamander. Deze kamsalamanders komen vandaag de dag helaas nog maar enkele locaties voor in de provincie Zuid Holland.

Conclusie: Vooralsnog zullen er alleen werkzaamheden plaats vinden op het voorste gedeelte van dit perceel en ter plaatse van de beoogde nieuw te realiseren woningen. De lengtesloot zal tevens alleen vergraven worden tot zover mogelijk is. Het achterste gedeelte van de lengtesloot met moerassig karakter en huidige bomen blijven hierdoor volledig in tact, negatieve effecten op het mogelijk voorkomen van algemene en strikt beschermde soorten amfibieën valt hierdoor volledig uit te sluiten. Een aanvullend ecologisch soortgericht onderzoek door een gespecialiseerd bureau is daardoor op dit moment niet noodzakelijk.

Vissen

Tevens valt ook niet uit te sluiten dat de grote modderkruiper voorkomt in de watergangen rondom dit perceel. De waarneming is wel erg gedateerd, maar op nog geen 400 meter hemelsbreed van dit perceel vandaan is in 2011 door een beroepsvisser een exemplaar gevangen volgens rapportage waterschap. Daarnaast laat het waterschap de watergangen in haar werkgebied regelmatig onderzoek uitvoeren middels eDNA om de verspreiding van de grote modderkruiper in kaart te brengen.

Conclusie: Vooralsnog zullen er alleen werkzaamheden plaats vinden op het voorste gedeelte van dit perceel en ter plaatse van de beoogde nieuw te realiseren woningen. De lengtesloot zal tevens alleen vergraven worden tot zover mogelijk is. Het achterste gedeelte van de lengtesloot met moerassig karakter en huidige bomen blijven hierdoor volledig in tact, negatieve effecten op het mogelijk voorkomen van de strikt beschermde grote modderkruiper valt hierdoor volledig uit te sluiten. Een aanvullend ecologisch soortgericht onderzoek door een gespecialiseerd bureau is daardoor op dit moment niet noodzakelijk.

Vleermuizen

Watervleermuizen, ruige dwergvleermuizen en rosse vleermuizen zijn typisch boombewonende vleermuizen. In de zomer vinden we kolonies van deze soorten vooral in bomen. Ze gebruiken dan vaak verlaten spechtenholen. Watervleermuizen gebruiken voor de winterslaap vooral mergelgroeven, forten, bunkers en ijskelders. Rosse vleermuizen daarentegen gebruiken holle bomen niet alleen in de zomer, maar ook als winterslaapplaats. Bomen zijn belangrijke verblijfplaatsen voor vleermuizen, zowel in de zomer als in de winter. Allerlei holtes kunnen aantrekkelijk zijn voor vleermuizen, zoals verlaten spechtenholen of holen die door rotting bij een afgebroken tak ontstaan zijn. Om als goed vleermuisverblijf te dienen moet zo'n gat dan wel naar boven uitgerot zijn, zodat de vleermuizen boven de opening kunnen hangen. Maar zelfs losse stukken schors kunnen een geschikte verblijfplaats vormen, net als vogel- of vleermuiskasten. De aanwezigheid van vleermuizen in een boomholte is vaak zichtbaar door een spoor van urine dat uit de holte langs de boomstam naar beneden loopt en door uitwerpselen die op de grond gevonden worden.

Conclusie: Bezien het aantal oude spechtholen, losse stukken schors en de vele rottingsplekken in de oude bomen valt niet uit te sluiten dat deze bomen in gebruik zijn door vleermuizen. Mochten deze bomen in de toekomst toch geruimd gaan worden dan dient aanvullend vleermuisonderzoek plaats te vinden door een gespecialiseerd ecologisch bureau. Mocht blijken uit het onderzoek dat de bomen inderdaad in gebruik zijn door vleermuizen dan is een flora- en fauna ontheffing beschermde soorten benodigd van de provincie.

Stadsecoloog 0183

Vogels

Jaarond beschermde nesten van boombewonende vogels zoals bijvoorbeeld sperwer, buizerd of steenuil zijn na een visuele inspectie van de oude bomen derhalve niet aangetroffen.

Conclusie: Een aanvullend ecologisch soortgericht onderzoek door een gespecialiseerd bureau naar jaarond beschermde nesten van boombewonende vogels is daardoor op dit moment niet noodzakelijk.

Inrichtingsschets Parallelweg Hardincveld-Giessendam d.d. 27-09-2022

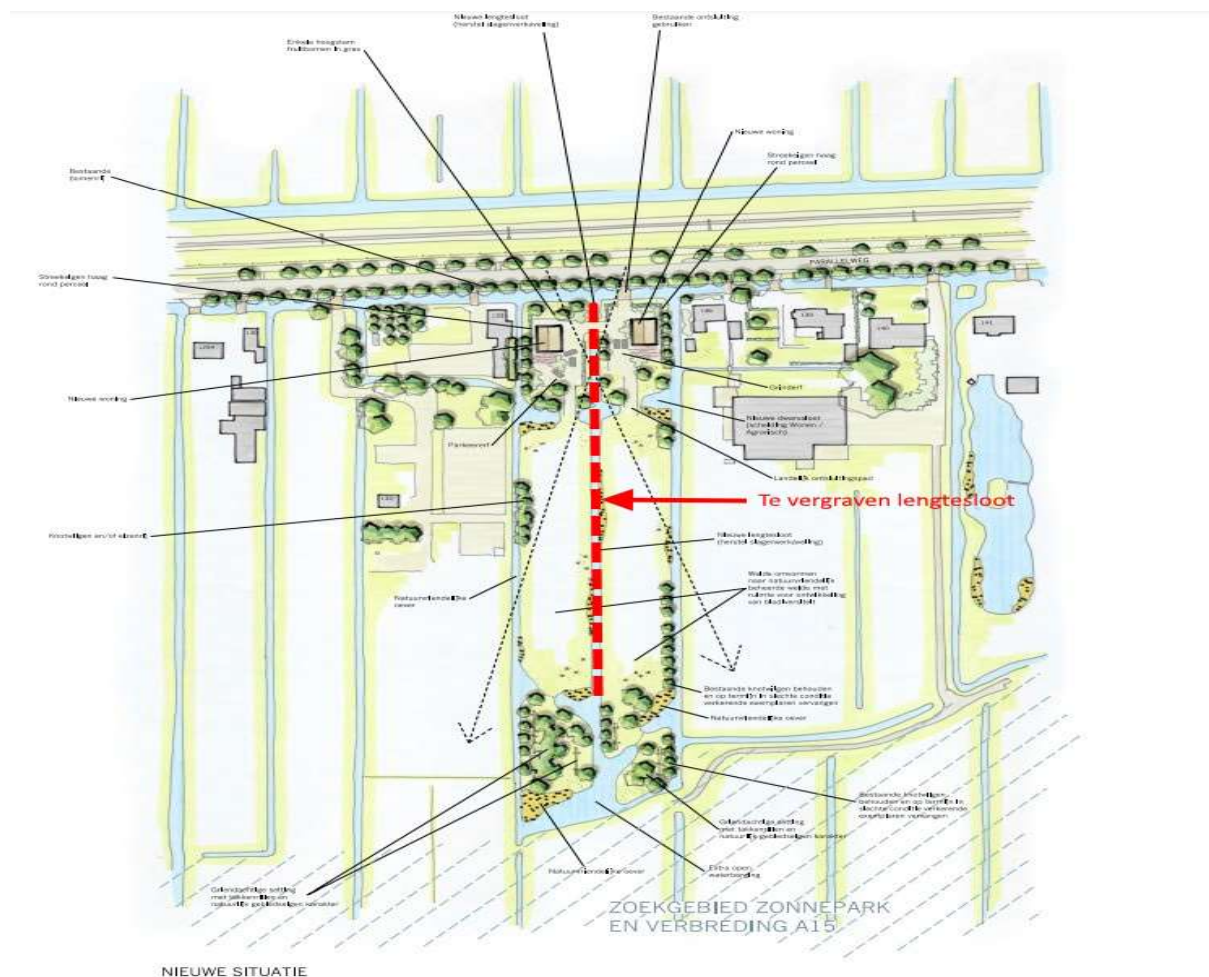

Fig 2) In rood de te vergaven lengtesloot

Advies algemeen

Het is goed om aan de keuze voor het nieuwe plantmateriaal alvast een aantal solitaire wilgen toe te voegen die resistent zijn tegen watermerkziekte. Hiermee voeg je verjonging toe voor de bestaande bomen, en kunnen op termijn een aantal ecologische waarden voor deze omgeving behouden blijven.

Stadsecoloog 0183

Foto overzicht veldbezoek 04-04-2023

Afb 1) Perceel gezien vanaf de Parallelweg, beweiding door een klein aantal schapen

Afb 2) Perceel aan alle zijden begrenst door watergangen (oost/zuid)

Stadsecoloog 0183

Afb 3) Watergang west

Afb 4) Sporen van een verlande watergang in het midden van het perceel met groei hier en daar van Pitrus (*Juncus effusus*)

Stadsecoloog 0183

Afb 5) In het midden van de verlande watergang een moerassig gedeelte met overdadige groei van Pitus

Afb 6) In het midden van de verlande watergang een moerassig gedeelte met overdadige groei van Pitus

Stadsecoloog 0183

Afb 7) Oude aftakking van de verlande watergang richting de watergang aan de oostzijde met pitrus groei

Afb 8) Kwelwater

Stadsecoloog 0183

Afb 9) Knotwilgenrij langs watergang oostzijde

Afb 10) Oude salix bomenrij langs de verlande watergang

Stadsecoloog 0183

Afb 11) Oude salix met recent uitgehakte spechtenholte

Afb 12) Salix met oude spechtenholte in gebruik als nestplaats door een spreeuwenpaar

Stadsecoloog 0183

Afb 13) Salix met holtes veroorzaakt door boomsnoei, spechten etc.

Afb 14) Salix met holtes veroorzaakt door boomsnoei, spechten etc.